

CHECKLISTA FÖR BEHOVSBEDÖMNING OCH AVGRÄNSNING

2016-10-21, rev 2017-02-08

Uppdragets namn	MKB för Årstafältet Etapp 3
Uppdragsnummer	1157805000
Stadsdel/trakt	Stockholm
Uppdragsledare	Eva Lindahl
Datum för avgränsning	2016-10-21 (år 2030 som avgränsningsår)

Checklistan utgör ett arbetsmaterial för att säkerställa att de frågeställningar som behöver belysas i MKB tas upp och att befintligt underlag är tillräckligt för att kunna göra en konsekvensbedömning. I checklistan har hänsyn tagits till risk för betydande miljöpåverkan utifrån befintligt underlag. Hänvisning till detta underlag har gjorts.

FAKTA OM ÄRENDET	
<p>Markanvändning</p> <p>Beskriv vilken markanvändning plan/programförslaget syftar till (bostäder, service, verksamheter, trafikanläggningar etc.)</p> <p>Vad anges i ÖP/FÖP/program för det aktuella området? Berör planen mellankommunala frågor? Vilka?</p>	<p>Planområdet bedöms innehålla bl.a. bostäder, en skola (F-9), lokaler för idrottsändamål samt handel.</p> <p>Planen innebär en förändring av pågående markanvändning, från område för industri, kontors- och rekreationsändamål till bostäder, skolor, service och rekreation.</p> <p>I <i>Promenadstaden - Översiktsplan för Stockholm</i> ingår planområdet i stadsutvecklingsområdet Årstafältet som karaktäriseras av det attraktiva läge som området fått i och med byggandet av Södra Länken, pendeltågsstationen vid Årstaberg samt tvärbanan. I översiktsplanen framgår också att Årstafältet blir en ny hållbar stadsdel med en park i världsklass och ska därmed präglas av ett långsiktigt hållbart stadsbyggande. Parken ska bli stadsdelens hjärta och en katalysator för stadsutvecklingen. Omgivande bostads- och verksamhetsområden ska kopplas samman med Årstafältet.</p>

FAKTA OM ÄRENDET	
	I program för Årstafältet tydliggörs översiktsplanens ställningstaganden och att bättre ta tillvara på det strategiska kommunikationsläget istället för att endast utveckla området till landskapspark.
Intressenter Vem/vilka är intressent/er?	Markägarna i området är tydliga intressenter. Stockholm stad är lagfaren ägare till all mark inom området. Kvartermarken för kontor- och lagerverksamhet är upplåten med tomträtt som löper ut 2023. Verksamhetsutövarna, de som driver företag eller har kontor i området, är därmed intressenter. Utöver dessa är närboende kommuninvånare också intressenter.
Trafikalstring av biltrafik Beskriv planförslagets effekter på trafikmängderna i plan/programområdet, i områdets närhet eller i staden som helhet.	Ersta gårdsväg är idag en återvändsgränd med begränsade trafikflöden. Vägen används främst för gångtrafik och parkering. Planförslaget prioriterar tillgänglighet för alla med fokus på gång och cykel. GC-nätet kopplas ihop med stadens. Kollektiva färdmedel blir viktiga genom Årstafältets strategiska läge mellan pendeltågsstationen Årstaberg och tvärbanan. Södra länken angränsar och bidrar till alstring av biltrafik. Området angränsar mot planerad huvudgata (i väster) med spårbunden trafik. I södra delen av detaljplanen finns ett bredare huvudstråk som förbinder parken med huvudgatan och vidare till Åbyvägen. Antalet resor med kollektivtrafiken och antalet bilresor kommer att öka.
Beskrivning av platsen Beskriv kort viktiga fakta angående platsens geografiska läge och befintliga förhållanden på platsen och i dess omgivning.	Planområdet utgör en del av Årstafältet, ett grönområde i Stockholm som idag används för ändamål som golfbana, koloniområde, vägmarg, buskage och lagerlokaler. I planområdet finns byggnader som hyser verksamheter i form av lager och kontor samt kolonilotter.

FAKTA OM ÄRENDET		
	<p>I den västra delen av planområdet ligger ICAs lagerlokal som ska rivas. I den östra delen av planområdet finns kolonilotter. I södra delen, samt söder om detaljplanen finns en golfbana. Södra Länken, Åbyvägen, pendeltåg och tvärbana finns idag i närheten.</p> <p>Området domineras i dagsläget av lagerlokal med hårdgjorda ytor liksom av kolonilotter och visst allmänt grönområde med utplanad, hårdgjord och delvis utfylld mark. Stora ytor i planområdet består av parkeringsplatser för bussar och bilar. (Tyréns, Program-MKB, 2013).</p>	
<p>Platsens känslighet för förändringar Är platsen och dess omgivning ur någon aspekt så känslig att förändring inte bör ske? T.ex.: marken är instabil, recipienten är extra känslig för utsläpp, naturen är så värdefull att den inte bör röras, kulturhistorisk bebyggelse så betydelsefull att den ej tål ingrepp i närheten? Ja = Planförslaget får inte medföra förändringar. Arbetet med förstudien för MKBn fortgår men kan få avbrytas. Osäkert = Ytterligare utredning ev. nödvändig. Nej = Genomför förstudien.</p>	Nej	<p>Området är till stora delar ianspråktaget för befintlig lagerverksamhet och angränsar till annan industriverksamhet. Andra delar av området är av visst naturvärde. Därmed är bevarandevärdena i området begränsade. De värden som finns behöver beaktas i kommande skeden, men bedöms inte vara så omfattande att de omöjliggör utveckling i området.</p> <p>Miljöaspekter som kommer att beröras av planförslaget är buller och risk, (Start-PM, 2016). Även naturmiljö och ekosystemtjänster kommer att beröras (Stockholms stad, Startmöte, 2016).</p>

ASPEKT	Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Betydande negativ påverkan. MKB krävs.	
Mark				Motivering
Förändring av markanvändningen? Påverkas/påverkas planförslaget av: <ul style="list-style-type: none"> Att natur-, park-, jord eller skogsbruksmark tas i anspråk? 	X	X		Planförslaget kan innebära både positiv och negativ inverkan. Markanvändningen är redan idag komplex med en blandning av industri och visst eller inget särskilt naturvärde. Dock ianspråk tas markområden som tidigare varit koloniområde och som därför har ett värde. Förslaget innebär att områdets gröna kopplingar till omgivningen kan förstärkas (ekosystemtjänster). Naturresurser som skogs- eller jordbruksmark tas ej i anspråk.
Är marken förorenad?	X		X	Tidigare och befintlig industri- och lagerverksamhet innebär risk för att markföroreningar kan förekomma i området. Markundersökningar ska göras i området (Start-PM, 2016). För utbyggnaden av t.ex. skolan är det viktigt att föroreningshalterna är låga för att minimera skada på människors hälsa. Samtidigt innebär ett genomförande av detaljplanen att markmiljö saneras om föroreningar förekommer, vilket kan bidra till positiva konsekvenser.
Stabilitet, ras-, skred- och erosionsrisk?			X	Generellt är det dåliga grundläggningsförhållanden i området, p.g.a. att området består av lera (Start-PM, 2016). Arbetsmiljö och personsäkerhet vid utbyggnadsskedet måste uppmärksammas.
Radon? <ul style="list-style-type: none"> Finns identifierade riskområden? 	X			Markradonundersökningar har gjorts ca vartannat år under 2000-talet i Årsta. I de enstaka byggnader där radonhalten var förhöjd i början av mätningarna har det åtgärdats.

ASPEKT	Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Betydande negativ påverkan. MKB krävs.	
Vatten				Motivering
Yt- och grundvattenkvalitet /nivå Påverkar/påverkas förslaget av: <ul style="list-style-type: none"> Yt- och grundvattenkvalitet? Ex. rullstensås, asfaltering, LOD, läckage, sårbarhet vid olyckor, enskilda avlopp. Infiltrations-, avrinnings- och dräneringsförhållanden? 		X		<p>Mer hårdgjord yta och mer trafik kan innebära att föroreningar rinner ut till recipienten (Valla å).</p> <p>Dagvattnet från Valla å leds till en reningsdamm. Dagvattensystemets reningseffekt planeras dock bli bättre än i nuläget och har goda förutsättningar att klara ökad avrinning.</p> <p>Området avrinner till Årstaviken, som utgör ytvattenförekomsten Mälaren-Årstaviken. Förekomsten har en god ekologisk status men uppnår ej kemisk ytvattenstatus. Det beror på antracen, PBDE, bly, kadmium, kvicksilver och TBT som är "överallt överskridande ämnen". Det beror också på att det är så mycket brukad mark och hårdgjord yta inom tillrinningsområdet.</p>
Sker utsläpp till grund- och ytvatten?	X			Se ovan.
Vattenskyddsområde	X			Området ligger inte inom skyddsvattenzon för vattentäkt.
Förändras infiltrationsförhållanden?		X		Ja, det blir mer hårdgjord yta.
Förändras grundvattennivån?		X		I byggskedet kommer det att behöva länshållas. I driftskedet planeras inte grundvattennivån sänkas.
Påverkas kommunalt vatten / känslig recipient?	X			Dagvattensystemet väntas kunna hantera ökade reningsflöden. Det planeras för bättre dagvattenhantering än idag.
Påverkas flöden eller sedimentation i ytvattnet?		X		Ja, det blir mer hårdgjord yta.

ASPEKT	Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Betydande negativ påverkan. MKB krävs.	
Översvämningsrisk? <ul style="list-style-type: none"> Ligger området inom högsta dimensionerande nivå? 100-års vattentillstånd? 	X			Planförslaget innebär bebyggelse och ökade hårdgjorda ytor där översvämningsrisker finns. Lågpunkter på mellan 0,1-0,69 meter finns inom programområdet. Detaljplanen har inga markerade lågpunkter. (Webb-GIS)
Radon?	X			Markradonundersökningar har gjorts ca vartannat år under 2000-talet i Årsta. I de enstaka byggnader där radonhalten var förhöjd i början av mätningarna har det åtgärdats.
Naturmiljö				Motivering
Värdefulla träd	X			I planområdet bedöms det inte finnas några värdefulla träd.
Påverkas skyddad natur?	X			Nej, endast natur med visst naturvärde eller inget särskilt värde.
Påverkas utpekad skyddsvärd natur?	X			Se ovan.
Påverkas grönsstrukturen?	X	X		Ja, området är delvis del av Årstafältet och koloniområdet inom detaljplaneområdet planerar att flyttas. Genomförande av programområdet ska bidra till att gröna samband stärks i den nya centrala parken (Program). Natur och ekosystemtjänster är viktiga aspekter att beakta i utvecklingen av området. Positiv eller negativ påverkan beror på utformning.
Påverkas ekologiskt känsligt område?	X			Nej.
Gäller strandskydd inom området?	X			Nej.

ASPEKT	Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Betydande negativ påverkan. MKB krävs.	
Påverkan på biologisk mångfald	X	X		Kopplingen till omgivande grönstruktur kan förbättras genom koppling till den nya parken. Förändring från industrimark och gröna ej särskilt eller till viss del värdefulla ytor kan öka biologisk mångfald.
Kulturmiljö			Motivering	
Påverkan på nedanstående kulturmiljövärden: <ul style="list-style-type: none"> • byggnadsminne/ fornminne/ industriminne • Äldre vägar, murar, alléer, plats med tradition • Byggnadsminne, kyrkomiljö, begravningsplats 	X			Nej.
Påverkas skyddsvärt kulturlandskap eller område med stora kulturvärden?	X			Nej.
Påverkas område av riksintresse för kulturmiljön?	X			Nej.
Fornlämningar eller kulturhistoriska lämningar	X	X		Nej.
Sammanfattning: En större påverkan på kulturmiljön?	X			Se ovan. Nej.

ASPEKT	Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Betydande negativ påverkan. MKB krävs.	
Naturresurs-hushållningen				Motivering
Påverkas område som är värdefull för annan markanvändning?	X	X		Områdets läge med kollektivtrafikförsörjning motiverar en tät utbyggnad. Marken bedöms nyttjas effektivt. Området kommer att exploateras, men även förbättras gällande grönstruktur och tillgänglighet så att balans mellan exploatering och grönområden kan finnas.
Avfallshantering?	X			Området kommer att användas för bostadsändamål och skola – inget industriavfall produceras.
Förändras nyttjandet av ändliga naturresurser?	X			Nej.
Ökad energianvändning?		X		Troligtvis i och med ökad exploatering. Det finns dock ambitioner om krav på energieffektiv bebyggelse.
Sammanfattning: En större påverkan på hushållningen med naturresurser?	X			Nej.
Rekreation och friluftsliv				Motivering
Påverkas något lokalt grönområde?	X	X		Ja. Årstafältet, men i anslutning till detaljplanen blir det ny park. Ett koloniområde kommer att flyttas till en annan del av Årstafältet.
Påverkas tillgänglighet till grönområden eller rekreation?	X			Försämrar ej.
Påverkas ströv- eller friluftsområde, vandringsled el dyl?	X	X		Ja. Men ny park tillkommer.

ASPEKT	Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Betydande negativ påverkan. MKB krävs.	
Sker ingrepp i område av riksintresse för friluftsliv?	X			Nej
Sammanfattning: En större påverkan på rekreation och friluftsliv?	X			Nej
Landskapsbild				Motivering
Stora förändringar i landskapsbild? Påverkar/påverkas förslaget av: <ul style="list-style-type: none"> Småbrutet landskap Storskaligt landskap By- eller gårdsmiljö? Betydelsefulla utblickar? 		X		Ja, det blir stor förändring både inom området och från omkringliggande områden. Området kommer att få en tätare och högre bebyggelse.
Påverkas element, som är viktiga för stads- eller landskapsbilden?	X	X		Områdets identitet förändras från industri/lagerområde och koloniområde till bostadsområde.
Påverkas område med landskapsbildsvärde?	X			Nej.
Sammanfattning: En större påverkan på visuell miljö?	X			Ja, men hur stor finns inte preciserat än. Samtidigt påverkas vattenrummets och entréns karaktär.
Stadsbild				Motivering
Stora förändringar i stadsbild?		X		Ja (se Landskapsbild)

ASPEKT	Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Betydande negativ påverkan. MKB krävs.	
Risker/Säkerhet				Motivering
Explosionsrisk från upplag eller transporter?		X	X	Ja. Ammoniak? Nej? Transporter av farligt gods sker på intilliggande primära och sekundära leder (Start-PM)
Risk för utsläpp av farliga ämnen vid olycka?		X	X	Ja, se ovan.
Påverkas trafiksäkerheten?		X		Ja, i och med ökad trafik och fler personer i området.
Risk för joniserande strålning (radon)?	X			Markradonundersökningar har gjorts ca vartannat år under 2000-talet i Årsta. I de enstaka byggnader där radonhalten var förhöjd i början av mätningarna har det åtgärdats.
Risk för exponering från elektriska fält eller magnetfält?	X			Ingen uppgift.
Avsteg från rekommenderade skyddsavstånd?	X			Ingen uppgift.
Påverkas personlig säkerhet och trygghet?	X			Ja, positivt (om skyddsavstånd efterföljs), med god gestaltning och fler personer i området.
Sammanfattning: En större förändring av risker?		X	X	Fler som påverkas av samma risker. Mer trafik i området genererar högre olycksrisk. Den framtida riskbilden påverkas av förändringarna. Olika slags farligt gods bör beaktas, då gods transporteras intill planområdet.

Luft/ Klimatfaktorer				Motivering
Utsläpp från trafik?		X		Ja. Ökad biltrafik, men även ökad gc- och kollektivtrafiktillgänglighet som i viss mån kompenserar. Huruvida luftföroreningar ansamlas vid bullerskärmar eller husfasader kan behöva lyftas framöver.
Andra utsläpp från t ex industriella processer?		X		Ammoniak från kyllager.
Överskrider riktvärden och miljö kvalitets-normer?		X		
Stark lukt? Påverkar/påverkas förslaget av: • Ngn luktande industri?		X		Ammoniak? Behöver utredas vidare.
Luft och vindströmmar		X		Vindströmmarna påverkas av hög exploatering. Årstafältet är idag blåsigt och frågan bör behandlas vidare. Hur ljus och skuggor påverkas av exploateringen ska studeras i solstudier enligt start-PM.
Sammanfattning: En större påverkan på luft?		X		Se ovan. Vidare utredningar krävs.
Buller och vibrationer				Motivering
Överskrider riktvärden för bullernivåer?		X	X	Risk för överskridande för buller. (Program)
Risk för störande vibrationer?		X		
Sammanfattning: Besvärande ljudnivåer/vibrationer?			X	Ja. Mer specifik utredning kring buller krävs.
Befolkning				Motivering
Befolkningssammansättning	X			Ingen uppgift
Boende?	X			I hög grad, en ny stadsdel skapas med främst hyresrätter.

ASPEKT	Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Betydande negativ påverkan. MKB krävs.	
Sysselsättning	X	X		Främst bostäder. Kontor?
Utbildning	X			Ja, skola planeras i området. (Start-PM)
Företagsklimat		X		Oklart.
Hälsoekonomi Påverkar/påverkas förslaget kostnader: <ul style="list-style-type: none"> Fysisk och psykisk hälsa? Olyckor? Skadegörelse/hot/våd? Buller/radon etc? 	X	X		Ja, högre risk för olyckor, buller. Dock bättre bostadssituation, grönstruktur och social kontroll i och med mer högre aktivitet i området.
Människors hälsa				Motivering
Hälsa		X		Förbättras utifrån ökad tillgänglighet, bättre bostadsmarknad, ökad tillgänglighet till området. Dock ökar antalet människor som utsätts för ev risker i området.
Socialt liv och mötesplatser	X			Nya mötesplatser mot dp-parken.
Trygghet	X			
Tillgänglighet, närhet och barriärer	X			
Friluftsliv och rekreation	X			Tillgång till anslutande dp-park kommer att finnas.
Fysiska störningar, risker eller hot		X		

Kumulativa effekter				Motivering
Ger planens/programmets effekter + befintliga förhållanden risk för sammanlagt en betydande påverkan?	X		X	Ja, främst landskapsbild, buller, risk, naturmiljö, föroreningar i mark och rekreation. Sanering av mark kan bidra till positiva effekter för marken i området. Detaljplanen utgör en mindre del av programområdet som i sin helhet kan antas ge betydande miljöpåverkan. Attraktion, bostadsutveckling i kommunen, förbättrad grönstruktur och sanering av markföroreningar kan ge stora positiva konsekvenser för regionen.
Sammanfattning: Innebär planens/programmets genomförande påverkan som beror på kumulativa effekter?	X		X	Ja. Se motivering ovan.

UTVÄRDERING

Behovsbedömning		
<p>Bedöms planen medföra betydande miljöpåverkan?</p> <p>Om ja, vilken miljöpåverkan bedöms bli betydande?</p> <p>Om osäkert, vilket underlag krävs för att göra en bedömning?</p> <p>Om nej, vilka icke-betydande effekter bedöms planen medföra och hur hanteras de i planarbetet?</p>	Ja	<p>Motivering:</p> <p>Ja, främst buller, risk och naturmiljö. Övriga aspekter som bör beaktas är förorenad mark (i risk), ekosystemtjänster (som möjlighet till positiv påverkan), rekreation (som del av naturmiljö).</p>
Avgränsning		
<p>Överensstämmer avgränsningen med utförd behovsbedömning?</p> <p>Om ja, varför?</p> <p>Om osäkert, vilket underlag krävs för att göra bedömningen?</p> <p>Om nej, vilka/vilken miljöfaktorer saknas i behovsbedömningen?</p>	Ja	<p>Motivering:</p> <p>Ja, är förankrad genom start-PM och utlåtanden. Fler underlagsutredningar krävs för MKB:n.</p>

Från Länsstyrelsens yttrande (efter samråd)

Aspekt	Behandlas tillräckligt i program-MKB	Behandlas EJ tillräckligt i program-MKB
Buller	Eventuellt inte betydande miljöpåverkan.	
Risk och säkerhet	Eventuellt inte betydande miljöpåverkan.	
Föroreningar i mark	Eventuellt inte betydande miljöpåverkan.	
Vattenkvalitet		Viktigt att hänsyn tas till miljö kvalitetsnormerna för vatten.
Naturmiljö	Eventuellt inte betydande miljöpåverkan.	Länsstyrelsen positiv till behandling av ekosystemtjänster.